

ACC. NR M. 13826:1-4.

Landskap: Skåne Upptecknare: Nils Ekström, Malmö
Härad: Torna Berättare: " " "
Socken: Ev Eriköv Berättarens yrke: f. d. godskontorist
Uppteckningsår: 1956. Född år 1882 i Ev Eriköv

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Slaktetnik. s. 1-4.

LuF 104.

ACC. N:R M. 13826:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Blodavtappning medelst stick eller snitt utan föregående bedövning.

Så länge jag kan minnas och under hela den tid jag vistades i socknen, försiggick blodavtappningen av slaktdjuren i vad det gälde svin, får eller lamm medelst stick utan föregående bedövning.

När densamma upphörde, om den överhuvudtaget helt upphört ännu, känner jag ej till. Då det gälde slakt av svin företogs sticket i halsen i närheten av bröstkorgen. Kniven sattes in snött bakåt och avskar halspulsådern, men fick ej träffa hjärtat, vilket i så fall var fel och visade sig därigenom, att blodet sprutade och blev svårt att uppfånga för den som skulle uppfånga detsamma. Djuret dog hastigt, vilket gjorde, att blodavtappningen ej blev fullständig utan en del därav stannade kvar i kroppen.

Vid får eller lammslakt fördes kniven genom halsen ovanför strupen och bibehölls kvar som en ledare för blodet vid avtappningen tills denna upphört.

Vid slakt av kalv bedövades denne först medelst ett slag i pannan med en hammare, varefter blodet avtappades genom ett stick i nacken

*Snitt 104
1.*

ACC. N:R M. 13826:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

Blodet av svin och får eller lamm tillvaratogs för beredning av blodkorv. Blodet uppsamlades i ett kärl, vari hade lagts en eller ett par handfulla mjöl att omröras tillsammans med blodet. omrörningen skulle pågå i rask takt så länge blodet höll på att rinna. Blodet av kalv har jag inget minne av, att detta tillvaratogs.

Slakten av svin utfördes av en slaktare och två medhjälpare, vilka fasthöllo djurets ben, den ene fram- och den andre bakbenen. Ett lagom grovt snöre lades i munnen på svinet och placerades bakom hörntänderna, varefter detsamma surrades runt trynet och i slaktarens vänstra hand, för att han skulle kunna hålla djurets huvud stilla vid utförandet av sticket. Svinet lades först helt på rygg på slaktbänken medan halssticket utfördes och vändes därefter på sidan sidan och hölls kvar i denna ställning tills blodet upphört att rinna.

Då det gällde slakt av får eller lamm behövdes ej mera än en medhjälpare. Denna brukade sätta sig på slaktbänken och hade djuret bakom ryggen på sig, och höll på så sätt alla fyra benen fram för sig två i hvadera handen.

ACC. N:R M. 13826:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

Någon ombindning av matstrupen före halssticket, har jag aldrig sett eller hört omtalas. Kniven som användes var rak och spetsig med skarpslipad egg upptill skaftet på ena sidan och en bit upp på den andra /ryggen/

Inte annat jag vet, använde sig såväl yrkesslaktare som hemmaslaktare av samma metod.

Varför djuret ej klubbades före blodavtappningen, kan jag ej uttala mig om. Det var väl en gammal slaktmetod, som ingen kom sig för att ändra på.

Slakt av storboskap förekom ju högst sällan hemma där på orten. Vid de tillfällen då dylik inträffade bedövades djuret i stående ställning medelst ett slag i pannan med en yxhammare, varvid det /djuret/ störtade till marken och avtappades blodet genom ett stick i bröstet.

Blodavtappning efter förstöring av förlängda mörgen genom nackstick /Kniv mellan första halskotan och nackbenet/ eller nackslag /slag bakom öronen/.

Denna metod har jag ingen kännedom om eller hört omtalas.

ACC. N:R M. 13826:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

Blodavtappning efter föregående klubbslag:

Som ovan nämnts blev ej denna metod tillämpad under den tid jag hade min vistelse i församlingen, ej heller hörde jag någon som propagerade för detta slaksätt eller övade någon påtryckning härför. Ett enda fall hörde jag dock omtalas, att vid slakt av en hushållsgris bedövning före blodavtappningen tillämpats, vilket berodde på att ägaren till grisen, den i mitt föregående brev omtalade Måns handlare, själv skulle vara slaktaren behjälplig och då ej vågade eller ansåg sig vara i besittning av tillräckliga kroppskrafter till att kunna hålla i grisen vid slaktens utövande, varför han påyrkat bedövning, och visade sig slaktaren tillmötesgående därvidlag samt bedövade grisen med ett hammarslag i pannan.

Huruvida det var en helt ny metod ifråga om slakt som trädde i kraft år 1938, eller om den enligt traditionen tillämpats i äldre tider, vet jag ej. Jag har i vart fall aldrig hört omtalas att så skulle ha varit förhållandet. Vad som ansågs i trakten om den nya metoden, kan jag ej yttra mig om, då jag ej vistats därpå orten sedan dess.